

سرفصل ۳ - تفهیم اتهام

روایت: دو هفته است که ماموران نیروی انتظامی پسر م را در محل کارش دستگیر کرده‌اند و الان در بازداشت است. برای او در دادسرا پرونده تشکیل شده، اما ما هنوز نمی‌دانیم اتهام او چیست. پسر م هم می‌گوید هنوز به او نگفته‌اند که چه اتهامی دارد. از بازپرس پرسیدیم اتهامش چیست؟ گفت به شما ارتباطی ندارد، وقتی کیفرخواست آماده شد می‌فهمید.

سوال: مگر نباید به کسی که دستگیر شده، تفهیم اتهام شود؟ ما چه کار می‌توانیم انجام دهیم تا از اتهام پسرمان مطلع شویم؟

پاسخ کارشناس حقوقی: مطابق ماده ۱۹۵ قانون آیین دادرسی کیفری بازپرس مکلف است به عنوان اولین کار و قبل از شروع تحقیقات به صورت صریح و واضح اقدام به تفهیم اتهام کند. منظور از تفهیم اتهام این است که باید بگوید در قالب کدام عنوان مجرمانه مقرر در قانون، شخص متهم شده است. بهتر است پسرتان با ارسال نامه‌ای، تقاضای «تفهیم اتهام» کند و این موضوع را پسرتان و خود شما به صورت مکتوب با دادستان و رئیس دادگستری مطرح کنید. عدم تفهیم اتهام می‌تواند یک تخلف محسوب شود و پسر شما حق دارد این موضوع را به دادسرای انتظامی قضات گزارش کند. در برخی مواقع مشاهده می‌شود که دستور بازداشت بدون وجود مدارک و دلایل صورت می‌گیرد و به این دلیل مسئولان قضایی در ابتدا نمی‌توانند اتهام خاصی را متوجه شخص بازداشت شده کنند و سعی می‌کنند بعد از اعتراف متهم چنین اقدامی را انجام دهند. از آنجا که مطابق ماده ۱۹۷ قانون آیین دادرسی کیفری متهم «حق سکوت کردن» دارد، به پسرتان بگویید در صورت جلسه‌های ضابطین قضایی و بازپرسی، قبل از پاسخ دادن به هر سوالی کتبا درخواست کند که اتهامش به او تفهیم شود و قبل از تفهیم اتهام از حق سکوت خود استفاده کند.

شما هم می‌توانید سوالات حقوقی خود را در ارتباط با دادرسی عادلانه، از دستگیری تا آزادی از ما بپرسید. به سرفصل‌های دیگر این راهنما سر بزنید، شاید پاسخ سوال‌تان را در آن‌ها پیدا کنید. در شبکه‌های اجتماعی هشتگ #پرسش‌وپاسخ_حقوقی_بنیادبرومند را دنبال کنید.